

Bir gün sözcükler olmazsa...

İnternet sohbetleri, kısa mesajlar ve elektronik postalardaki dili ekonomik kullanma, duygularımızı kelimelerle değil de birtakım işaretlerle ifade etme modası, mekân isimlerinden yaşayış tarzlarına kadar Amerikanlaşma gayreti, dilimizi, dili kullanma şeklimizi ve dille olan ilişkimizi etkiliyor. İnsanın anadilini kaybetmesi de ekonomik özgürlüğünü ya da üzerinde yaşadığı toprak parçasını, o toprak üzerinde söz söyleme hakkını kaybetmesi kadar vahim bir olasılık (Bir sabah konuşacak bir dilimiz kalmadığı kâbusuna uyanmamızı bekleyenler yanlış yaparlar).

Dili olmayan insan nasıl hayal kurar, nasıl anlaşır bir ötekiyle? Dilini doğru düzgün kullanmayı beceremeyen bir insanın doğru dürüst düşünmesi, herhangi bir alanda bir ilerleme kaydetmesi nasıl mümkün olabilir? Bugün dilini birtakım modalara kurban eden insan, yarın öbür gün kültürünü, geçmişini nelere kurban etmez! Felsefe eğitilmiş yazar Aslı Der, bu ya da buna benzer birtakım soruları kendine dert edinmiş olacak ki, *Küçük Cadı Şeroks, Tehlikeye 3 Yolculuk* adlı kitaplarından sonra, Küçük Cadı Şeroks'un yeni macerası *Büyük Tuzak*'i, anadilin insan ve toplum yaşamındaki önemi üzerine kurmuş.

Baharın ilk günlerini yaşayan Masallar Ülkesi halkı, yaklaşan Çat-Kapı Bayramı'na hazırlanmaktadır.

'Büyük Tuzak', sözcükler olmadan hayatın nasıl olacağı, dilin neden bu kadar önemli olduğu üzerine didaktik olmayan eğlenceli bir macera

Ancak adı bile olmayan, minicik bir fare, pelerinli bir adamın tatlı sözlerine kanıp, sarayın girilmesi yasak olan Arşiv Odası'na girerek Sözcüklerin Masalı'ndan bir parçayı gizlice mideye indirince, ülkede tuhaf şeyler yaşanmaya başlar. Gırtlığına düşkünlüğüyle tanınan Prens Hortim, en sevdiği meyvenin adını unuttur örneğin. Küçük Cadı Şeroks, annesinin hediyesi, kırmızı yünden önu düğmeli giysinin adını bir türlü çıkaramaz. Kelimeler eksilmeye devam ederken saray büyücüsü Timma, Sözcüklerin Masalı'nın bir parçasının kemirildiğini fark edince, Küçük Cadı Şeroks göreve çağırılır.

Arşiv Odası'nda bir şeyler oluyor

Masallar Ülkesi'ndeki düzen Arşiv Odası'ndaki masallar tarafından sağlanmaktadır. Zamanın akışı, insanların bir arada ve mutlu yaşaması, topraktan alınacak ürün, çocukların oynayacağı oyunlar; her şey... Sesler Ülkesi'nin (pelerinli) prensi Prens Milla'nın parmağı vardır tabii ki bu fenalıkta. Masallar Ülkesi halkına anadillerini unutturup kendi dilini öğretmek ve ülkeyi kendi topraklarına katmak niyetindeki kötü prens, fareyi

masalı yemesi için kandırdığı yetmezmiş gibi, suçu da Şeroks'un üzerine atar. Bu arada tatlı, abartılı övgüleriyle kendini saray halkına sevdiren ve halkın yaşayışına da yavaş yavaş etki etmeye başlar. Şeroks bir yandan Prens Milla'ya yakalanmamak, bir yandan da yeni bir masal yazmak zorundadır. Neyse ki bu zorlu görevde ona deneyimleriyle yardımcı olacak insanlar vardır.

Binbir zorluk ve tehlikeye rağmen Şeroks, sonunda masalı yazmayı başarır. Bilin bakalım yeni Sözcüklerin Masalı'nda sözcükleri bulan, onlarla cümleler kuran ve bu yetiyi diğer insanlara da öğreten kimlerdir? Tabii ki çocuklardır. Tıpkı ülkeyi kurtaran masalı yazan cadının da küçük bir çocuk olması gibi. Ders çok açıktır kısacası: her ülkenin geleceği, ekonomisi, bilimi, kültürü vesairesiyle çocukların elindedir (Bu noktada belki de çocukların geleceğinin biz yetişkinlerin elinde olması durumunu tartışmalı, çocukları kendimizden kurtarmalıyız).

Küçük Cadı Şeroks'u (ilk macerayı) okuyanlar, bu minnoş cadının ne hareketli ve heyecanlı maceralar yaşadığını bilirler. Bilmeyenler de Şeroks'la *Büyük Tuzak* adlı romanla

tanışabilirler pekâlâ; çünkü *Büyük Tuzak*, Şeroks'un ilk macerasından bağımsız olarak da okunabilecek bir kitap. Aslı Der, sözcükler olmadan hayatın nasıl olacağı, konuşamazsak başımıza neler geleceği, dilin neden bu kadar önemli olduğu meseleleri üzerine sıkıcılaşma ya da didaktik olma tuzakına düşmeden düşündürmeyi başaran, eğlenceli bir yazar. Bu büyük maceranın içine dostluk, dayanışma, sorumluluk alma, kitap okuma sevgisi gibi değerleri serpiştirmeyi de ihmal etmemiş üstelik. Kahramanlarına verdiği sevimli isimler, hayata dışardan ve önyargısız bakmamızı kolaylaştıran fantastik bir dünya yaratma becerisi, kafa yormaya çağırırken dayatmalarda bulunmaması, yalın anlatımı, sürükleyici temposu ve felsefeyi kurmacaya yedirmesiyle başarılı, işini ciddiye alan bir çocuk yazarı. *Büyük Tuzak* da 8-12 yaş arası okuyucuların kaçırmaması gereken bir kitap.

BÜYÜK TUZAK

Aslı Der,
Resimleyen:
Huban Korman,
Güneşli Kitaplığı,
2007, 196 sayfa,
11 YTL.

